

**DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

25/2521-

13. april 2026

Dokument 8:196 S (2025-2026) – Representantforslag om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ – Kortskip

Jeg viser til brev av 24. mars 2026 fra energi- og miljøkomitéen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Kirsti Bergstø, Audun Hammer Hovda, Lars Haltbrekken, Marthe Hammer og Marian Hussein, om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ - Kortskip.

Representantene fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om investering i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂, slik at også mindre og geografisk spredte utslippskilder får tilgang til slike løsninger. Utbyggingen bør skje trinnvis og ta utgangspunkt i industriklynger og prosjekter som allerede er under utvikling på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.*

Regjeringen har de siste årene arbeidet systematisk med å vurdere behovet for virkemidler som kan bidra til å realisere norske prosjekter for CO₂-håndtering innen industri og avfallshåndtering. I 2024 fikk Gassnova, Enova, Miljødirektoratet og Siva i oppdrag å utrede konkrete virkemidler for CO₂-håndtering, inkludert fellesløsninger og mulig infrastruktur mellom regionale industriklynger. Utredningene viste at felles transportløsninger kan utløse flere mindre prosjekter fram mot 2040, og at tidlig investering i felles infrastruktur kan gi visse skalafordeler. Samtidig ble det pekt på at den store geografiske spredningen av norske utslippspunkter gjør det svært krevende å oppnå samfunnsøkonomisk lønnsomhet ved å etablere felles infrastruktur for transport og lagring av CO₂.

I Energidepartementets Prop. 1 S (2025–2026) varsles det at regjeringen tar sikte på å legge fram forslag i statsbudsjettet for 2027 om en ordning som gir rett til et fast tilskudd per tonn CO₂ for negative utslipp, det vil si fangst av biogene utslipp eller fangst av CO₂ direkte fra

atmosfæren. Med få unntak, har fossile utslipp i Norge allerede en pris gjennom EUs kvotesystem eller nasjonale CO₂-avgifter. Formålet med den varslede ordningen er å korrigere for markedssvikten knyttet til manglende prising av fangst og permanent lagring av biogent eller atmosfærisk CO₂. Den vil samtidig bidra til å nå Norges klimamål og legge til rette for netto negative utslipp på sikt.

Videre følger Enova opp budsjettenigheten for 2026, der 700 millioner kroner av Klima- og energifondet er øremerket en egen utlysning som skal utløse reduksjoner i blandede og biogene utslipp fra industri og avfallshåndtering. Enova vurderer også et virkemiddel som kan redusere barrierer mellom fangstleddet og lagringsleddet i CO₂-verdikjeden.

Samlet mener jeg at det pågående virkemiddelarbeidet er mer treffsikkert og samfunnsøkonomisk ansvarlig enn statlige investeringer i felles CO₂-infrastrukturløsninger på nåværende tidspunkt. Jeg vurderer derfor at det ikke vil være riktig å gå videre nå med forslaget om direkte, statlige investeringer i utbygging av CO₂-infrastruktur for industriklynger.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 2. Stortinget ber regjeringen utrede framtidige modeller for eierskap og organisering av infrastruktur for CO₂-håndtering, herunder vurdere en modell tilsvarende den rollen Gassco i dag har for infrastrukturen for naturgass i Norge.*

På oppdrag fra Energidepartementet gjennomførte Oslo Economics, med støtte fra SINTEF, i 2024 en utredning av CO₂-håndtering i industri og avfallshåndtering. I utredningen ble det vurdert ulike modeller for koordinering og mulig statlig eierskap eller statlig rolle i koordineringen av lager- og transporttjenester.

Utredningen ble fulgt opp av en arbeidsgruppe bestående av Gassnova, Enova, Miljødirektoratet og Siva, som på oppdrag fra Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet har vurdert konkrete virkemidler for å redusere barrierer for CO₂-håndtering i Norge. Siste delrapport fra arbeidsgruppen ble levert i juni 2025. Oppdraget omfattet blant annet vurderinger av fellesløsninger for CO₂-håndtering i regionale industriklynger og statlig koordinerte anskaffelser av transport- og lagertjenester.

Jeg mener at utredningene samlet gir et godt beslutningsgrunnlag for videre arbeid med utvikling av CO₂-håndtering i Norge. Derfor er det ikke behov for en ny, omfattende utredning av modeller for statlig eierskap eller organisering av CO₂-infrastruktur.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 3. Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for hvor mye CO₂ som skal fanges, transporteres og lagres i Norge fram mot 2030,*

2035 og 2040, som oppfølging av vedtak nr. 90 (2024–2025) fra behandlingen av statsbudsjetter for 2025.

Norges klimamål er å redusere klimagassutslippene med minst 55 prosent i 2030 og med minst 70-75 prosent i 2035 sammenliknet med 1990. Begge målene er meldt inn som Norges forpliktelse under Parisavtalen og lovfestet i klimaloven. I tillegg er det lovfestet et mål om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, der utslippene er redusert i størrelsesorden 90-95 prosent sammenliknet med 1990. Disse målene er økonomidekkende og skal bidra til omstilling i hele samfunnet.

Prising av utslipp gjennom deltakelse i EUs kvotesystem og nasjonale klimaavgifter er hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk og bidrar til en kostnadseffektiv klimapolitikk. Prising av utslipp kombineres med mer sektorspesifikke virkemidler og støtte til teknologiutvikling gjennom blant annet Enova. Det er generelt ikke vurdert som hensiktsmessig med egne sektormål eller mål for enkeltteknologier. I stedet er det opp til aktørene å velge de mest effektive tiltakene innenfor de gitte rammevilkårene.

Å etablere tidfestede, nasjonale volummål for CO₂-håndtering vil innebære betydelig usikkerhet og kunne resultere i mål som verken er markedsmessig eller praktisk gjennomførbare. Utviklingen i markedet for CO₂-håndtering påvirkes av flere forhold, blant annet teknologiutvikling og modningen i hele verdikjeden for fangst, transport og lagring, regulatoriske rammevilkår i Europa, samt utviklingen i det frivillige markedet for CO₂-kreditter.

Regjeringen jobber aktivt med virkemidler som vil være relevante for CO₂-fangstprosjekter i Norge, jf vår vurdering av forslag 1.

Regjeringen redegjør årlig for status, virkemiddelbruk og fremdrift i klimapolitikken gjennom Klimastatus og -plan. I Klimastatus og -plan for 2027 vil regjeringen gjøre oppdaterte vurderinger av hvordan ulike tiltak og virkemidler kan bidra til norsk måloppnåelse, inkludert vurderinger av virkemidler for CO₂-håndtering.

På denne bakgrunn mener jeg at et eget nasjonalt veikart med tidfestede mål for CO₂-fangst, transport og lagring ikke er hensiktsmessig. Jeg anbefaler derfor at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 4. Stortinget ber regjeringen stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlig innkjøp for bygg- og anleggsprosjekter, med mål om å utvikle et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp.*

Forslaget har vært forelagt Klima- og miljøministeren som gir følgende vurdering:

«Forslaget om å stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlige innkjøp berører flere statsråders ansvarsområder, jeg har derfor bedt om innspill fra næringsministeren, samferdselsministeren og kommunal- og disktriksministeren.

Jeg deler representantenes ambisjon om å legge til rette for at det utvikles et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp. Samtidig er jeg opptatt av at offentlige anskaffelser gjennomføres på en måte som bidrar til effektiv og bærekraftig bruk av samfunnets ressurser, økt innovasjon og lave priser på offentlige anskaffelser. For å få til dette, er det viktig at det er velfungerende konkurranse mellom leverandører i offentlige anbud.

Anskaffelsesregelverket gir i dag oppdragsgiverne fleksibilitet til å vurdere hvilke konkrete klima- og miljøhensyn som bør legges vekt på i den enkelte anskaffelsen. Dette gjør det mulig å tilpasse anskaffelsen til oppdragsgivers behov, budsjett, situasjonen i leverandørmarkedet, lokale og regionale forhold mv. Jeg mener derfor at det allerede i dag er mulig å utforme offentlige anbud som kan legge til rette for at det utvikles et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp. Et eksempel fra anleggsektoren er Statens vegvesen som har stilt krav til maksimale utslipp av CO₂ ved produksjon av betong og stål i flere av sine prosjekter. Et annet er Nye Veier som stiller krav om en prosentvis utslippsreduksjon fra et klimagassbudsjett for prosjektene sine. Et tildelingskriterium vektet også tilbudt klimaprestasjon utover minimumskrav positivt. Tilbyderne identifiserer selv hvilke konkrete klimatiltak de skal gjennomføre for å oppnå utslippsreduksjonene, noe som gir et insentiv til å gjennomføre klimatiltak med lave kostnader.

I byggsektoren er det pågående prosesser med mål om å redusere klimafotavtrykket til byggenæringen. Byggteknisk forskrift, som stiller nasjonale minstekrav til bygg, stiller i dag krav om at det skal utarbeides klimagassregnskap fra materialer ved oppføring og hovedombygging av boligblokker og yrkesbygninger. Et forslag til endringer i klimakravene, som nå er på høring, skal bidra til at nye bygg får et lavere klimafotavtrykk. Forslaget innebærer blant annet grenseverdier for klimagassutslipp knyttet til materialer. Grenseverdiene skal kunne oppfylles med kjente og tilgjengelige materialer og teknologier, og skal i liten grad bidra til økte byggekostnader. Grenseverdier vil stimulere til mer ombruk og gjenbruk, og bruk av materialer med lavere klimafotavtrykk.

Gjennom klimapartnerskapet med byggenæringen har staten forpliktet seg til å vurdere om det skal utredes standardiserte minimumskrav til materialer i offentlige anskaffelser. En del av vurderingen vil være om det er hensiktsmessig å utrede maksimale utslippsnivåer for sement og stål. Samtidig er det viktig at eventuelle krav i offentlige anskaffelser bidrar til velfungerende konkurranse, også mellom ulike typer klimavennlige byggematerialer som for eksempel ombruksmaterialer og trematerialer.

På denne bakgrunn anbefaler jeg derfor at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.»

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written over a horizontal line.

Terje Aasland